

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра романських мов та інтерлінгвістики

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Іванчишук С. В. С. В. Іванчишук
Протокол № 2 від «17» жовтня 2018 р.

№1710201885

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ
ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки	<i>бакалавр</i>
спеціальності	035 Філологія
освітньої програми	<i>Мова і література (французька). Переклад</i>

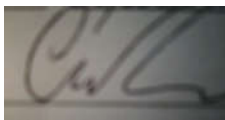
Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» для студентів ІІ курсу за спеціальністю 035 Філологія, освітньої програмою «Мова і література (французька). Переклад»

Розробники: Хірочинська Ольга Іванівна, старший викладач кафедри романських мов та інтерлінгвістики

Рецензент: Мартинюк Оксана Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри романських мов та інтерлінгвістики

протокол № 1 від 5 вересня 2018р.

Завідувач кафедри (Станіслав О.В.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту іноземної філології

протокол № 2 від 20 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету (Павлюк А. Б.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 2018 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом напряму 0305 філологія спеціальності 603500 і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 4 Модулів: 4	6030500 мова та література (французька)	нормативна Рік підготовки: 2
Змістових модулів : 2	Бакалавр	Семестр: 4
Загальна кількість годин: 150		Лекцій : 12 Практичні (семінари): 30 год Самостійна робота: 98 год.
		Консультації : 10 год
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» призначена для студентів II курсу французького відділення факультету іноземної філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес перекладу як подвійний інтерпретаційно-породжувальний дискурс. Навчальна дисципліна має зв'язки з такими навчальними дисциплінами як практика усного та писемного мовлення, когнітивна лінгвістика, методика викладання перекладу, практикологія перекладу, дидактика перекладу, когнітивна транслятологія.

]Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. **Змістовий модуль 1:** Загальні принципи перекладу.

2. Змістовий модуль 2: Способи перекладу та перекладацькі прийоми

Курс переслідує такі найголовніші конкретні **цілі**:

- ознайомити студентів з теоретичними засадами перекладу та базовими поняттями перекладознавства;
- розвивати та вдосконалювати практичні навички перекладу з урахуванням екстралінгвістичних факторів спілкування;
- розвивати навички застосування методів та прийомів перекладу в роботі з різностильовим мовним матеріалом;
- формувати перекладацькі навички та вміння передачі інформації з однієї мови на іншу в усній та письмовій формі

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- теоретичні основи перекладу;
- сучасні концепції перекладознавства;
- сучасні методичні прийоми, методи, форми перекладу.
- використання різноманітних типів перекладу відповідно до ситуації спілкування;
- застосування принципу еквівалентності, точності, адекватності перекладу при виборі перекладацьких еквівалентів.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (Семін.)	Консулат.		Сам. роб.
1	2	3	4	5		
<i>Змістовий модуль I. Загальні принципи перекладу</i>						
Тема 1 . Сутність процесу перекладу. Базові поняття теорії перекладу.	30	2	6	2		20
Тема 2 Аспекти еквівалентності	30	2	6	2		20

перекладу та шляхи її досягнення. Трансформації						
Тема 3. Стилiстичнi та прагматичнi аспекти перекладу	30	2	6	2		20
Разом	90	6	18	6		60
<i>Змiстовий модуль 2. Способи перекладу та перекладацькi прийоми</i>						
Тема 1. Перекладацькi компетенцiї. Текст оригiналу – текст перекладу.	30	2	6	2		20
Тема 2. Семантична надмiрнiсть тексту та засоби її забезпечення	30	4	6	2		18
Разом за змiстовим модулем 2	60	6	12	4		38
Усього годин	150	12	30	10		98

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТIЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостiйна робота включає:

- пiдготовку теоретичних питань курсу;
- пiдготовку до практичних занять;
- виконання письмових i усних завдань;
- опрацювання основного i додаткового матерiалу;

За вказаними аспектами студенти опрацюють такi питання в рамках вiдповiдних тем:

№ з/п	Тема	Кiлькiсть годин
1	Денотативна (ситуативна) модель перекладу.	10
2	Комбiнацiя транскрипцiї та транслiтерацiї.	10
3	Фонографiчна заміна за традицiєю.	10
4	Трансформацiї на словотвiрному рiвнi.	10
5	Трансформацiї на морфологiчному рiвнi:	8
6	Об'єднання речень в перекладi.	10

7	Членування речень в перекладі.	10
8	Додавання мовних одиниць і конструкцій в перекладі	10
9.	Перестановки в перекладі.	10
10.	Денотативний та конотативний аспект лексичних трансформацій.	10
	Разом	98

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальний курс складається з чотирьох залікових кредитів. Заліковий кредит закінчується заліком.

Оцінювання знань студента охоплене змістовими модулями (ЗМ) і здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань. Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал навчальної дисципліни.

Поточний контроль реалізується у формі поточного аудиторного контролю, контролю виконання завдань для самостійних робіт.

Поточний контроль				Підсумковий контроль	
max = 40				max = 60	
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	
ЗМ1	ЗМ2	Тематичний тест	Самостійна робота	Письмове завдання	Усна відповідь
15	10	15	10	20	40

Поточний аудиторний контроль включає перевірку рівня знань студента при виконанні різного виду завдань на практичних заняттях та завдань для самостійної роботи. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за практичну аудиторну роботу становить 25 балів, за самостійні завдання - 10 балів, за діагностику тематичними тестами - 15 балів. Максимальна кількість балів за поточний контроль після вивчення теоретичного та практичного матеріалу усіх змістових модулів, виконання самостійної роботи дорівнює 40 балів.

Поточний контроль складається із трьох модулів:

Модуль I - це аудиторний контроль і включає: практичні заняття. Бали розподіляються наступним чином:

Практичні заняття – це два змістові модулі.

Змістовий модуль I складається із трьох тем, змістовий модуль II складається із 2 тем, всього 5 тем, за кожну тему – максимум 5 балів, усього 25 бали. Діагностичні тести – це 3 тести, максимум по 5 бали за кожен з трьох тестів (по 0, 5 бали за кожну правильну відповідь).

Модуль II – тематичний тест. Поточний аудиторний і тематичний тестовий контроль здійснюються на практичних заняттях у межах відповідних навчальних модулів.

Модуль III – самостійна робота.

Заліковий контроль – модуль IV – залік.

На іспиті студент може отримати максимум 60 балів, з яких 20 балів за письмове завдання у вигляді підсумкового тесту та 40 балів за усні відповіді на запитання екзаменаційного білету.

Система нарахування балів: поточний аудиторний контроль

1. Практична аудиторна робота. Максимальна кількість балів за кожен змістовий модуль обчислюється як середнє арифметичне всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях. Наприкінці семестру загальна кількість балів за практичну аудиторну роботу визначається сумою балів за два змістових модулі і становить 0-25 балів.

Оцінка “відмінно” відповідає 20-25 балам за усні відповіді та підготовку відповідних письмових завдань на аудиторних заняттях і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Оцінка “добре” відповідає 15-19 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу.

Оцінка “задовільно” відповідає 10-14 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях та підготовку відповідних письмових завдань і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Оцінка “незадовільно” відповідає 0-9 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях, підготовку відповідних письмових робіт і ставиться за незнання теоретичного й практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Тематичні тести.

Всього 3 тести по 5 питань. За кожне питання – 1 бал. Максимальна кількість балів – 15.

Самостійна робота.

На протязі усього навчального курсу студент представляє результати самостійної роботи, яка контролюється як на практичних заняттях, так і при виконанні індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, що студент може отримати – 10.

Оцінка “відмінно” відповідає 9-10 балам за всі виконані самостійні завдання відповідно до поставлених вимог.

Оцінка “добре” відповідає 6-8 балам за хороше виконання самостійних завдань, проте допущені помилки, які, однак, не розходяться з методичними вимогами.

Оцінка задовільно” відповідає 3-5 балам за виконання самостійних завдань, які, однак, виконані з недотриманням усіх методичних вимог.

Оцінка “незадовільно” відповідає 0-2 балам за неправильне виконання самостійних завдань із значним порушенням методичних вимог.

Заліковий контроль відбувається у формі заліку і складається з підсумкового письмового тесту та усної відповіді. Максимальна кількість балів за заліковий контроль - 60.

1. Підсумковий письмовий тест складається із 20 запитань за III рівнями складності і включає усі важливі питання з усіх 8 тем навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів - 20, по 1 балу за кожну правильну відповідь.

2. Усна відповідь. Максимальна кількість балів за усну відповідь - 40 балів.

Оцінка “відмінно” відповідає **31-40** балам за глибокі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Оцінка “добре” відповідає **21-30** балам за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Оцінка “задовільно” відповідає **11-20** балам за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Оцінка “незадовільно” відповідає **0-10** балам за незнання теоретичного й практичного матеріалу нвчальної дисципліни.

Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Сумарна кількість балів, яку студент отримує за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: ***відмінно, добре, задовільно, незадовільно з можливістю повторного складання.***

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсної роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Чередніченко О. Коваль Ю. Теорія і практика перекладу. –К.: Либідь, 1995
2. Федорова Л. Чи знаєте Ви ділову французьку мову? – К: КДЛУ, 1999.
3. Чередніченко О., Мельник В., Соколова Г. Мовленнєвий етикет. – К.: АСЛС, 1996.
4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. – К.: Вища школа, 1986.

Додаткова

1. Гак В.Г., Львин Ю.И. Курс перевода. – М.: международные отношения, 1980.
2. Соколов Л.И. Пособие по переводу. – М., 1952.
3. Рецкуз Я.И. Теория перевода. – М., 1977.
4. Левицкая Т.Р., Фитерман А.М. Проблемы перевода. – М., 1976.
5. Черняховская Л.А. Перевод и смысловая структура. – М., 1976.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Об'єкт, предмет і завдання курсу «Перекладознавство».
2. Матеріал перекладу. Функціональне призначення текстів.
3. Розділи перекладознавства.
4. Зв'язок перекладознавства з іншими галузями знань.
5. Проблема дефініції перекладу.
6. Типологія перекладу.
7. Проблема визначення еквівалентності в перекладознавстві.
8. Поняття еквівалентності й адекватності в перекладознавстві.
9. Типології еквівалентності в перекладознавстві.
10. Залежність еквівалентності від типу перекладного тексту.
11. Трансформації як спосіб досягнення еквівалентності.
12. Моделі перекладу. 13. Денотативна (ситуативна) модель перекладу.
14. Семантична модель перекладу.
15. Інформативна модель перекладу.
16. Трансформаційна модель перекладу.
17. Модель перекладу із мовою-посередником.
18. Психолінгвістична модель перекладу.
19. Комунікативні моделі перекладу.
20. Дискурсивна модель перекладу.
21. Установки перекладу.
22. Транслітерація як прийом відтворення графічної форми іншомовного слова.
23. Транскрипція як прийом відтворення звукової форми іншомовного слова.
24. Комбінація транскрипції та транслітерації.
25. Фонографічна заміна за традицією.
26. Зміна ритміко-мелодійного малюнку віршів.
27. Трансформації на словотвірному рівні.
28. Трансформації на морфологічному рівні.
29. Категорійна заміна в перекладі.
30. Частиномовна заміна в перекладі.
31. Заміна морфологічних засобів лексичними.
32. Трансформації на синтаксичному рівні.
33. Заміни словосполуки словом і навпаки в перекладі.
34. Заміни синтаксичного зв'язку у словосполуках і реченнях.
35. Членування речень в перекладі.

36. Об'єднання речень в перекладі.
37. Додавання мовних одиниць і конструкцій в перекладі.
38. Перестановки в перекладі.
39. Денотативний аспект лексичних трансформацій.
40. Конотативний аспект лексичних трансформацій.
41. Номінативний аспект лексичних трансформацій.
42. Переклад фразеологічних одиниць.
43. Фігуративні прагматичні трансформації.
44. Прагматичні концептуальні перетворення в перекладах.
45. Аксіологічні прагматичні трансформації.
46. Мегатекстові трансформації в перекладах.
47. Типологія інформації в перекладознавстві.
48. Поняттєво-логічна інформація.
49. Конотативна інформація.
50. Прагматична інформація.